

อาทิตยที่ 11 เทศกาลธรรมดา

ข่าวดี มธ 9:36 – 10:8

³⁶เมื่อพระองค์ทอดพระเนตรเห็นประชาชน ก็ทรงสงสาร เพราะเขาเหล่านั้นเหน็ดเหนื่อย และท้อแท้ประดุจฝูงแกะที่ไม่มีคนเลี้ยง ³⁷แล้วพระองค์ตรัสแก่บรรดาศิษย์ว่า “ข้าวที่จะเก็บเกี่ยวมีมาก แต่คนงานมีน้อย จงวอนขอเจ้าของนาให้ส่งคนงานมาเก็บเกี่ยวข้าวของพระองค์เถิด”

¹พระเยซูเจ้าทรงเรียกศิษย์สิบสองคนเข้ามาพบ ประทานอำนาจให้เขาขับไล่ปีศาจ ให้รักษาโรคและความเจ็บไข้ทุกชนิด ²อัครสาวกสิบสองคนมีนามดังนี้ คนแรกคือซีโมน ผู้มีสมญาว่าเปโตร กับอันดรูว์น้องชายของเขา ยากอบบุตรของเศเบดีกับยอห์นน้องชาย ³ฟิลิปและบาร์โธโลมิว โธมัสและมัทธิวคนเก็บภาษี ยากอบบุตรอัลเฟอัส และธัดเดอัส ⁴ซีโมนจากกลุ่มชาตินิยม และยูดาสอิสคาริโอท ต่อมายูดาสผู้นี้ทรยศพระองค์ ⁵พระเยซูเจ้าทรงส่งอัครสาวกสิบสองคนนี้ออกไป ทรงสั่งเขาว่า “อย่าเดินตามทางของคนต่างชาติ อย่าเข้าไปในเมืองของชาวสะมาเรีย ⁶แต่จงไปหาแกะพลัดฝูงของวงศ์วานอิสราเอลก่อน ⁷จงไปประกาศว่าอาณาจักรสวรรค์ใกล้เข้ามาแล้ว ⁸จงรักษาคนเจ็บไข้ จงปลุกคนตายให้กลับคืนชีพ จงรักษาคนโรคเรื้อนให้สะอาด จงขับไล่ปีศาจให้ออกไป ท่านได้รับมาโดยไม่เสียค่าตอบแทนก็จงให้เขาโดยไม่รับค่าตอบแทนด้วย

1. พระเยซูเจ้าทรงสงสารประชาชน

คำ “สงสาร” ตรงกับคำกรีก “*สปรากค์นี่ซอมา*” (*splagchnizomai*) อันมีรากศัพท์เดียวกันกับคำนาม “*สปรากค์นา*” (*splagchna*) ซึ่งหมายถึง “*ตับไตไส้พุง*”

“*สปรากค์นี่ซอมา*” จึงหมายถึงความรู้สึกเมตตาสงสารที่ถูกขับเคลื่นออกมาจากส่วนลึกที่สุด นั่นคือตับไตไส้พุงซึ่งอยู่ลึกกว่าหัวใจของเรามนุษย์เสียอีก

นอกจากในนิทานเปรียบเทียบเพียงบางเรื่องแล้ว พระคัมภีร์ไม่เคยใช้คำ “*สปรากค์นี่ซอมา*” กับบุคคลอื่นนอกจากกับพระเยซูเจ้าเท่านั้น

สาเหตุที่ทำให้พระองค์ทรงสงสารประชาชนจากกันบึงแห่งอวยวะภายในหรือกันบึงแห่งหัวใจ ได้แก่

1. ความเจ็บป่วย

- “เมื่อเสด็จขึ้นจากเรือ ทรงเห็นประชาชนมากมายก็ทรงสงสาร และทรงรักษาผู้เจ็บป่วยให้หายจากโรค” (มธ 14:14)

- “พระเยซูเจ้าทรงสงสาร ทรงสัมผัสสันนัยน์ตาของเขา ทันใดนั้น เขากลับมองเห็นและติดตามพระองค์ไป” (มธ 20:34)

2. ความเศร้าโศกเสียใจ

- “เมื่อองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเห็นนาง (หญิงม่ายที่เมืองนาอิน) ก็ทรงสงสารและตรัสกับนางว่า ‘อย่าร้องไห้ไปเลย’ แล้วพระองค์เสด็จเข้าไปใกล้ ทรงแตะแครงหามศพ คนหามก็หยุด พระองค์จึงตรัสว่า ‘หนุ่มเอ๋ย เราบอกเจ้าว่า จงลุกขึ้นเถิด’” (ลก 7:13-14)

3. ความทิว

- พระเยซูเจ้าทรงเรียกบรรดาศิษย์เข้ามา ตรัสว่า “เราสงสารประชาชน เพราะเขาอยู่กับเรามาสามวันแล้ว และเวลานี้ไม่มีอะไรกิน เราไม่อยากให้เขากลับบ้านโดยไม่ได้กินอะไร เขาจะหมดแรงขณะเดินทาง” (มธ 15:32)

4. ความโดดเดี่ยว

- คนโรคเรื้อนซึ่งถูกตัดขาดจากสังคมและต้องอยู่ตามลำพังอย่างโดดเดี่ยวเข้ามาเฝ้าพระองค์ พระองค์ทรงสงสาร ดันตันพระทัย จึงทรงยื่นพระหัตถ์สัมผัสเขา ตรัสว่า “เราพอใจ จงหายเถิด” (มก 1:41)

5. ความท้อแท้

นี่คือสาเหตุสำคัญที่ทำให้พระเยซูเจ้าทรงสงสารประชาชนจากกันบึงแห่งหัวใจในวันนี้ “เพราะเขาเหล่านั้นเหน็ดเหนื่อยและท้อแท้ประจัญกางะที่ไม่มีคนเลี้ยง” (มธ 9:36)

“เขาเหล่านั้น” คือประชาชนผู้ต้องการพระเจ้าและกำลังแสวงหาพระองค์อย่างสุดหัวใจ แต่บรรดาत्मภีราจารย์ ชาวฟาริสี ตลอดจนพวกสะดูสี ซึ่งล้วนเป็นเสาหลักของศาสนายิวในสมัยนั้น กลับไม่มีคำแนะนำหรือกำลังใจเพื่อให้เขาเหล่านั้นมีพลังต่อสู้กับปัญหาในชีวิตเลย ตรงกันข้าม พวกเขา กลับทำให้ประชาชนหลงทางและสับสนด้วยการออกกฎระเบียบบहुมหิมมากมาย ซึ่งนอกจากจะไม่ช่วยให้ชีวิตดีขึ้นแล้ว ยังทำให้ประชาชนท้อแท้และสิ้นหวังอีกด้วย

จากตัวอย่างที่กล่าวมา เราสามารถสรุปแบบพันธได้ว่า **“ไม่ว่าเราจะมีทุกข์อะไร ทุกข์ของเราคือทุกข์ของพระเยซูเจ้า” !!!**

2. ชาวที่จะเก็บเกี่ยวมีมาก แต่คนงานมีน้อย

นี่คือมุมมองอันเปี่ยมด้วยความรักและความเมตตาเป็นอย่างยิ่งของพระเยซูเจ้าที่ทรงมีต่อประชาชนคนบาปเช่นเรา พระองค์ทรงมองคนบาปเป็น “ข้าว” ที่จะต้องเก็บเกี่ยวและรักษาไว้ในยุ้งฉางให้ปลอดภัย อีกทั้งทรงยอมสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนก็เพื่อความรอดปลอดภัยของคนบาปเหล่านี้เอง !

ต่างจากพวกฟาริสีซึ่งถือตนว่าเป็นคนดี พวกเขามองคนบาปเป็นเสมือน “ฟางข้าว” ที่จะต้องถูกเผาและทำลายให้สิ้นซากไปจากโลกนี้

ในเมื่อมี “ข้าว” จำนวนมากให้เก็บก็จำเป็นต้องมี “คนเก็บเกี่ยว” จำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสว่า “ข้าวที่จะเก็บเกี่ยวมีมาก แต่คนงานมีน้อย จงวอนขอเจ้าของนาให้ส่งคนงาน

มาเก็บเกี่ยวข้าวของพระองค์เกิด” (มธ 9:37) ซึ่งบ่งบอกพระประสงค์ได้ชัดเจนว่า **“ทรงต้องการเราทุกคน”** เพื่อเก็บเกี่ยวข้าวของพระองค์

ขณะที่ยังทรงมีพระชนม์ชีพอยู่ พระองค์ไม่เคยเสด็จออกนอกปาเลสไตน์เลย ชาวดีของพระองค์จึงถูกจำกัดอยู่กับชาวยิวจำนวนไม่มากนัก ในขณะที่คนทั้งโลกต่างเฝ้าคอยชาวดีนี้ ด้วยจิตใจจดจ่อเช่นกัน

แล้วใครล่ะจะเป็นคนนำชาวดีไปประกาศแก่พวกเขาหากไม่ใช่ **“เรา”** ?!

ลำพังการบริจาคเงินหรือสวดภาวนาเพื่องานแพร่ธรรมคงไม่เป็นการเพียงพออีกต่อไป เพราะคำภานาที่ปราศจากกิจการเป็นคำภานาที่ตายแล้ว

ดังนั้น ถ้าจะต้อง **“เก็บเกี่ยว”** ชาวโนนาซึ่งมีอยู่ทั่วโลก เราทุกคนนั้นแหละต้องเป็น **“คนเก็บเกี่ยว”**

เว้นแต่เราจะมีควมบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจเท่านั้น !

3. อัศวาสกสิบสองคน

มีข้อสังเกตสำคัญเกี่ยวกับอัศวาสกทั้งสิบสองคนที่พระเยซูเจ้าทรงเลือกสรร ดังนี้

1. **ทุกคนล้วนเป็นสามัญชน** พวกเขาไม่ได้ร่ำรวย ไม่มีการศึกษา ไม่มีฐานะในสังคม ส่วนใหญ่เป็นเพียงชาวประมงพื้นบ้านธรรมดา ๆ

เท่ากับว่าพระเยซูเจ้าไม่ได้สนพระทัยพื้นฐานในอดีตของพวกเขา แต่ทรงมองการณ์ไกลว่าพวกเขาจะสามารถทำสิ่งใดได้บ้างภายใต้การนำทางและพระพรของพระองค์

เราจึงไม่ต้องวิตกกังวลว่าตนด้อยความรู้ ด้อยความสามารถ เกรงว่าจะช่วยงานพระองค์ไม่ได้ เพราะพระองค์สามารถใช้ทุกสิ่งที่เรามอบถวายแด่พระองค์ เพื่อความยิ่งใหญ่ของพระอาณาจักรของพระเจ้าได้

2. **แต่ละคนมีพื้นฐานแตกต่างกัน** ยกตัวอย่างเช่นกรณีของมัทธิวและซีโมน มัทธิวมืออาชีพเก็บภาษีให้กษัตริย์เฮโรด อันติปาส ผู้ได้รับการแต่งตั้งโดยโรม และถือว่าเป็นคนของโรม มัทธิวจึงถูกชาวยิวตราหน้าว่าเป็นคนทรยศขายชาติ ส่วนซีโมนได้รับสัญญาว่า **“ผู้รักรชาติ”** (ลก 6:16) และเป็นสมาชิกของกลุ่ม **“ชาตินิยม”** สุดโต่ง

โยเซฟุสบันทึกไว้ว่าพวก **“ชาตินิยม”** ถือเป็นหนึ่งในสี่กลุ่มใหญ่ ๆ ของชาวยิว อีกสามกลุ่มคือ พวกฟาริสี (Pharisees) สะดูสี (Sadducees) และเอสซีน (Essenes)

กลุ่มชาตินิยมนับถือพระเจ้าเป็นกษัตริย์เหนือหัวเพียงพระองค์เดียว พวกเขาไม่ยอมให้มนุษย์หน้าไหนทั้งสิ้นมาเป็นกษัตริย์ปกครองพวกเขา ด้วยเหตุนี้ พวกเขาจึงมุ่งมั่นจะปลดแอกปาเลสไตน์จากการเป็นเมืองขึ้นของจักรวรรดิโรมัน โดยพร้อมจะพลีชีพหรือทำทุกสิ่ง แม้แต่สังหารคนที่ตนรักเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

แน่นอนว่าถ้าซีโมนพบมัทธิวก่อนเป็นศิษย์ของพระเยซูเจ้า เขาคงเอามีดปักอกหรือเสียบพุงมัทธิวเรียบร้อยแล้ว

และนี่คือความจริงที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ศัตรูคู่อาฆาตสามารถรักกันได้ เมื่อต่างฝ่ายต่างรักพระเยซูเจ้า !!

เพราะฉะนั้น หากพระสงฆ์ นักบวช หรือสัตบุรุษไม่สามารถรักกันได้ ต่างฝ่ายต่างต้องหันมาถามตัวเองแล้วว่าเรา “รักพระเยซูเจ้าจริง”...

หรือเพียงใช้พระองค์เป็นเครื่องมือและข้ออ้างของเราเองเท่านั้น ?

4. สูดยอดผู้บัญชาการ

ก่อนส่งบรรดาอัครสาวกออกไปประกาศข่าวดี พระเยซูเจ้าตรัส “สั่ง” พวกเขาว่า “อย่าเดินตามทางของคนต่างชาติ อย่าเข้าไปในเมืองของชาวสะมาเรีย แต่จงไปหาแกะพลัดฝูงของวงศ์วานอิสราเอลก่อน” (มธ 10:5-6)

คำว่า “สั่ง” ตรงกับ “พารอังก์เอลโล” (*paragello*) ซึ่งชาวกรีกใช้ใน 4 โอกาสด้วยกันคือ

1. “ทหารสั่งการ” พระเยซูเจ้าจึงเป็นเสมือนแม่ทัพที่กำลังสรุปภารกิจก่อนส่งบรรดาขุนพลออกไปปฏิบัติภารกิจ
2. “เรียกเพื่อนมาช่วย” พระองค์เป็นเสมือนผู้เปี่ยมด้วยวิสัยทัศน์ และกำลังเรียกเพื่อนคืออัครสาวกและเราทุกคนมาช่วยกันทำให้วิสัยทัศน์นั้นเป็นจริง
3. “สั่งสอนศิษย์” พระองค์เป็นครูที่กำลังอบรมบ่มเพาะศิษย์ให้พร้อมออกไปเผชิญหน้ากับโลก
4. “คำสั่งของจักรพรรดิ” พระองค์เปรียบเสมือนกษัตริย์ที่กำลังส่งทูตออกไปประกาศข่าวดีและคำสั่งสอนของพระองค์แก่ชาวโลก

การใช้คำ “พารอังก์เอลโล” จึงบ่งบอกว่าพระเยซูเจ้าทรงเป็น “ผู้บัญชาการ” ที่ไม่มีผู้ใดเสมอเหมือน เพราะพระองค์ทรงเป็นทั้งกษัตริย์ แม่ทัพ ครู และเพื่อนของผู้ได้บังคับบัญชา

เท่านั้นยังไม่พอ เมื่อได้อ่านเนื้อหาของคำสั่งที่ทรงห้ามอัครสาวกไปหาคนต่างชาติแล้ว เราต้องยอมรับว่าพระองค์ทรงเป็นนักวางแผนชั้นยอดจริง ๆ

บางคนอาจแย้งว่าคำสั่งนี้แสดงถึงความคับแคบทางจิตใจของพระองค์ แต่เราต้องไม่ลืมว่านี่เป็นคำสั่งเฉพาะกิจที่เหมาะสมกับสถานการณ์หนึ่ง ๆ เท่านั้น ส่วนคำสั่งถาวรคือ “ท่านทั้งหลายจงไปสั่งสอนนานาชาติให้มาเป็นศิษย์ของเรา” (มธ 28:19)

สถานการณ์ที่ทำให้พระองค์ทรง “สั่ง” เช่นนี้ คือ

1. พระองค์ทรงยอมรับว่าชาวยิวมี “สถานภาพพิเศษ” ในแผนการแห่งความรอด พวกเขา รอคอยพระเมสสิยาห์มาเป็นเวลานานแล้ว จึงควรได้รับโอกาสก่อนชนชาติอื่น
2. บรรดาอัครสาวกยังขาดความพร้อม พวกเขาไม่รู้จักขนบธรรมเนียมของคนต่างชาติ ไม่รู้เทคนิคการสื่อสารกับคนต่างชาติ หากส่งพวกเขาไปหาคนต่างชาติในขณะนี้ โอกาสสำเร็จยอมรับหรือเต็มที ต้องรอจนมีคนที่พร้อมดังเช่นนักบุญเปาโลนั่นแหละ ข่าวดีจึงจะเผยแพร่ไปสู่คนต่างชาติอย่างได้ผล

เราจึงควรเลียนแบบอย่างความรอบคอบของพระเยซูเจ้า ด้วยการตระหนักถึงข้อจำกัดของเราเอง และพยายามมองให้ออกว่าเรา “เหมาะสม” หรือ “ไม่เหมาะสม” ที่จะทำอะไร

3. เหตุผลหลักของพระองค์คือเรื่องอัครก่าลัง เมื่อมีกำลังคนน้อย พระองค์จำเป็นต้องลดขอบเขตของภารกิจลงมาให้จำกัดวงอยู่ในแคว้นกาลิลีก่อน แล้วค่อยขยายวงออกไปเรื่อย ๆ จนครอบคลุมชนทุกชาติ ทุกภาษาในที่สุด

ในเมื่อพระเยซูเจ้าทรงเป็นผู้บัญชาการผู้ปราดเปรื่อง ทรงอำนาจ และเป็นมิตรกับผู้ที่บังคับบัญชาเช่นนี้ เราไม่คิดจะมอบชีวิตของเราไว้ภายใต้การบัญชาการของพระองค์ดอกหรือ ?!

5. ทั้งพูดทั้งทำ

เมื่อจำกัดเป้าหมายของภารกิจให้เหมาะสมกับสถานการณ์แล้ว พระเยซูเจ้าทรงกำหนดเนื้อหาของภารกิจรวม 2 ด้านด้วยกัน กล่าวคือ

1. “จงไปประกาศว่าอาณาจักรสวรรค์ใกล้เข้ามาแล้ว” (มธ 10:7)

จากบทข่าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย เราทราบว่า อาณาจักรสวรรค์คือสังคมบนโลกนี้ที่พระประสงค์ของพระเจ้าได้รับการปฏิบัติอย่างสมบูรณ์เหมือนในสวรรค์ และผู้เดียวในโลกนี้ที่สามารถปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้าได้อย่างสมบูรณ์ก็คือพระเยซูเจ้า

เพราะฉะนั้น พระเยซูเจ้านั้นเองทรงเป็นอาณาจักรสวรรค์ และมนุษย์สามารถพบอาณาจักรสวรรค์ในโลกนี้ได้ก็โดยการคิดเหมือนพระองค์ ประารถนาเหมือนพระองค์ และดำเนินชีวิตเหมือนพระองค์

ดังนั้น ชาวดีที่เราทุกคนต้องพูดและต้องประกาศก็คือ “อาณาจักรสวรรค์มาถึงโลกนี้แล้ว อย่ามัวรีรอจนถึงโลกหน้าอีกเลย”

2. “จงรักษาคนเจ็บไข้ จงปลุกคนตายให้กลับคืนชีพ จงรักษาคนโรคเรื้อนให้สะอาด จงขับไล่ปีศาจให้ออกไป” (มธ 10:8)

ภารกิจด้านนี้บ่งบอกว่า เราจะมัวพูดหรือประกาศข่าวดีเพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้องลงมือกระทำด้วย และสิ่งที่ทรงมอบหมายให้กระทำนั้น เกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ กล่าวคือ

2.1 จงรักษาคนเจ็บไข้ ซึ่งคำกรีก “อาสเทเนโอ” (astheneo) หมายถึง “อ่อนแอ ไม่มีเรี่ยวแรง” แต่ถูกนำมาใช้เพื่อหมายถึงคนเจ็บไข้ในที่สุด

ภารกิจจึงไม่จำกัดเพียงรักษาคนเจ็บป่วยเท่านั้น แต่รวมไปถึงการช่วยเหลือผู้ที่มีจิตใจอ่อนแอให้เข้มแข็ง มีกำลังใจ และสามารถสานต่อความตั้งใจของตนให้เป็นความจริงได้ อีกทั้งช่วยคำจุนและปกป้องผู้ที่หมดหนทางต่อสู้กับชีวิตแล้วอีกด้วย

2.2 จงปลุกคนตายให้กลับคืนชีพ บาปทำให้เราตายทั้งเป็น เพราะมันทำให้สายตาของเรามีมืดมัวลงจนมองไม่เห็นความดี หูอื้อจนไม่ได้ยินเสียงของพระเจ้า ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ท้อแท้ สิ้นหวัง และตกอยู่ในอ้อมมือของบาปที่เรากระทำ

ภารกิจอันยิ่งใหญ่ของเราคือการนำพระเยซูเจ้าไปสู่ผู้ที่ตายในบาป เพราะพระองค์สามารถปลดปล่อยเขาจากอ้อมมือของบาป และทำให้เขากลับมีชีวิตใหม่ที่สดใสอีกครั้งหนึ่ง

2.3 จงรักษาคนโรคเรื้อนให้สะอาด คนโรคเรื้อนถือว่าสร้างมลพิษและต้องถูกขับไล่ออกจากสังคม (ลนต 13:46)

บาปทำให้ชีวิตของเราเปราะเปื้อน ยิ่งไปกว่านั้น คำพูด การกระทำ และทุกสิ่งทุกอย่างที่ออกมาจากคนบาปล้วนก่อให้เกิดมลพิษอันอาจแพร่กระจายไปสู่ผู้อื่นได้

มีพระเยซูเจ้าเพียงพระองค์เดียวที่สามารถชำระล้างมลพิษในตัวคนบาปอย่างเราได้ และในเวลาเดียวกันพระองค์ยังทรงเป็นเสมือนยาปฏิชีวนะหรือวัคซีนป้องกันมลพิษของบาปมิให้แพร่ระบาดมาสู่เร่อีกด้วย

2.4 จงขับไล่ปีศาจให้ออกไป ผู้ถูกปีศาจสิงคือคนที่ตกอยู่ในอ้อมมือของอำนาจชั่วร้ายซึ่งทำให้เขาเป็นทาสของความเคยชินในบาป จนไม่สามารถเป็นนายเหนือตัวเองอีกต่อไป

พระเยซูเจ้าไม่เพียงสามารถยกบาปเท่านั้น แต่ยังสามารถปลดปล่อยเราจากการครอบงำของอำนาจชั่วร้าย และทำให้เราเป็นอิสระจากความเคยชินในบาปอีกด้วย ทั้งหมดนี้คือภารกิจสองด้านที่ต้องทั้ง “พูด” และ “ทำ” ควบคู่กันไป !!

6. ท่านได้รับมาโดยไม่เสียค่าตอบแทน ก็จงให้เขาโดยไม่รับค่าตอบแทนด้วย

คำสั่งประการนี้มีใช่เรื่องใหม่สำหรับชาวยิว พวกเขาฝึกอยู่แล้วว่า เพราะโมเสสได้รับธรรมเนียมปฏิบัติจากพระเจ้าโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รับบีทุกคนจึงต้องสอนธรรมเนียมปฏิบัติโดยไม่คิดค่าตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น

มีเพียงกรณีเดียวที่รับบีจะคิดค่าตอบแทนได้นั้นคือเมื่อสอนเด็ก เพราะการสอนเด็กถือเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ หากพ่อแม่ไม่ทำหน้าที่นี้ก็จะต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ที่ทำหน้าที่แทน

ในหนังสือ Mishnah มีกฎหมายบัญญัติไว้ว่า “ผู้ที่คิดค่าตอบแทนจากการทำหน้าที่ผู้พิพากษา ให้ถือว่าคำตัดสินของเขาเป็นโมฆะ และผู้ที่คิดค่าตอบแทนจากการเป็นพยาน ให้ถือว่าคำยืนยันของเขาเป็นโมฆะ”

รับบีฮิลเลลผู้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของชาวยิวทั่วไปกล่าวไว้ว่า “ผู้ใดหาผลประโยชน์จากธรรมเนียมปฏิบัติ ก็ปล่อยเวลาให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์”

ดังนั้น พระเยซูเจ้าจึงมิได้เรียกร้องสิ่งใดใหม่ เพียงแต่ทรงย้ำเตือนสิ่งที่ปฏิบัติกันอยู่แล้ว !

ในเมื่อเราได้รับความรักและข่าวดีจากพระองค์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เราน่าจะภูมิใจและถือเป็นเกียรติอันยิ่งใหญ่ที่ได้แบ่งปันความรักและข่าวดีนี้แก่ผู้อื่น “โดยไม่หวังค่าตอบแทน” !!!